

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu

Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu je jedním z možných způsobů daňové exekuce na peněžité plnění upravené zákonem č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále ZSDP). Kromě úpravy v ZSDP je možno tento způsob daňové exekuce najít také v zákoně č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále OSŘ). ZSDP je speciální úpravou, která má přednost před úpravou obecnou, tj. před OSŘ. V § 73 ZSDP se pak stanoví, že se přiměřeně použije OSŘ.

Příkázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu je jedním z možných způsobů daňové exekuce na peněžité plnění upravené zákonem č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále ZSDP). Kromě úpravy v ZSDP je možno tento způsob daňové exekuce najít také v zákoně č. 99/1963, občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále OSŘ). ZSDP je speciální úpravou, která má přednost před úpravou obecnou, tj. před OSŘ. V § 73 ZSDP se pak stanoví, že se přiměřeně použije OSŘ. V OSŘ je upraven tento typ daňové exekuce v § 303 a násl., kde se stanoví, že výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladového nebo jiného účtu vedeného v jakékoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak. To se netýká vkladů na vkladních knížkách a vkladních listech nebo jiných forem vkladů.

Jedním z předpokladů daňové exekuce příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu je výzva k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, kdy se daňovému dlužníkovi dává na vědomí, že pokud v této lhůtě nesplní svou zákonnou povinnost, bude přistoupeno k exekuci. Tato lhůta nesmí být kratší než osm dní a je možné se proti ní do patnácti dnů odvolat. K exekuci může však správce daně přistoupit i bez výzvy, a to v tom případě, pokud hrozí nebezpečí, že účel vymáhání bude zmařen.

Druhým předpokladem je existence vykonatelného exekučního titulu, kterými mohou být vykonatelný výkaz nedoplatků, vykonatelné rozhodnutí, jímž se ukládá peněžité plnění nebo splatná částka zálohy na daň.

Posledním předpokladem daňové exekuce je existence práva daň vymáhat. To však není možné v případě uplatnění oprávněné námitky promlčení daňovým dlužníkem. Právo pro vymáhání daňových nedoplatků se promlčí po šesti letech po roce, ve kterém se stal nedoplatek splatným. Právo vyměřenou pokutu podle § 37 ZSDP vymáhat se podle § 37 odst. 6 ZSDP promlčuje po pěti letech od vykonatelnosti rozhodnutí o jejím uložení. Nejdéle lze daňové nedoplatky vymáhat do dvaceti let od konce roku, v němž se stal nedoplatek splatným. Poté se právo na vymáhání nedoplatku prekluduje, tj. zaniká.

Jakmile jsou splněny všechny výše uvedené předpoklady, je možné přistoupit k exekuci. Správce

daně v exekučním příkaze kromě přesného označení oprávněného (správce daně), povinného (daňový dlužník), vymáhané pohledávky a exekučního titulu, přesného označení peněžního ústavu a účtu, příp. více účtů, a to v pořadí, v jakém mají být exekucí postiženy a uvede, aby banka od okamžiku, kdy jí bude exekuční příkaz doručen z účtu dlužníka až do výše vykonatelného nedoplatku a jeho příslušenství nevyplácela peněžní prostředky, neprováděla na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládala, a to i v případě, kdyby banka vůči daňovému dlužníkovi měla započitatelnou pohledávku.

Exekuční příkaz se doručí daňovému dlužníkovi nebo ručiteli a peněžnímu ústavu, jemu do vlastních rukou. V souladu s novelou zákona OSŘ, platnou od 1. 1. 2001 musí být peněžnímu ústavu doručen exekuční příkaz dříve než daňovému dlužníkovi. Před novelou tak mohlo docházet k případům, kdy prostředky na účtu daňového dlužníka v době doručení nařízení výkonu rozhodnutí již nebyly, protože exekuční příkaz daňovému dlužníkovi byl doručen dříve než peněžnímu ústavu. V praxi to tedy znamená, že správce daně počká na doručení od peněžního ústavu, aby měl jistotu, že mu bylo doručeno a teprve potom bude doručovat daňovému dlužníkovi. Tak nebude moci daňový dlužník nakládat s peněžními prostředky a nedojde tak ke zmaření exekuce.

Od okamžiku doručení má peněžní ústav povinnost zablokovat veškeré prostředky na účtu a daňový dlužník ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručen exekuční příkaz, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhaného nedoplatku. Vyjimku tvoří případ, kdy daňový dlužník správci daně prokáže, že peněžní prostředky budou určeny pro výplatu mezd, náhrad mezd a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Plnění, jež jsou splatná v dalších výplatních termínech, nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit. Peněžní ústav tyto prostředky vyplatí dlužníkovi po předložení písemného prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy, jež mají být vyplaceny. Podpis na tomto prohlášení musí být úředně ověřen. Peněžní ústav oznámí správci daně, že tyto prostředky byly vyplaceny dlužníkovi. Po obdržení vyrozumění o nabytí právní moci od správce daně může banka příslušnou částku odepsat z účtu daňového dlužníka. Pokud byl peněžnímu ústavu doručen výkon rozhodnutí k vydobytí více pohledávek, uspokojí se jednotlivé pohledávky podle svého pořadí. Ty se řídí dnem, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyrozumění o nařízení výkonu rozhodnutí. Pokud bylo peněžnímu ústavu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek a prostředky na účtu nestačí k uspokojení všech pohledávek, uhradí se jednotlivé pohledávky poměrně. Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahují nejen na prostředky, které jsou již v době nařízení exekuce na účtu, ale také na ty, které dojdou později a také na ty, které jsou sice na účtu, ale splatné budou až v budoucnu (termínované vklady).

Peněžní ústav může odepisovat prostředky z účtu nejdéle po dobu šesti měsíců ode dne, kdy byl peněžní ústav vyrozuměn o nabytí právní moci nařízení výkonu rozhodnutí. Tato lhůta končí dnem, který se svým označením shoduje se dnem, kdy byla banka vyrozuměna o nabytí právní moci (např. jestliže banka obdržela vyrozumění o právní moci 1.3., je rozhodným posledním dnem 1.9.). Pokud není na účtu dostatek prostředků, vyplatí peněžní ústav jen tolik, kolik je na účtu. Odepsáním prostředků z účtu, i částečně dochází k zániku exekuce. V případě zastavení, příp. částečného zastavení daňové exekuce, je třeba poslat peněžnímu ústavu vyrozumění o nabytí právní moci rozhodnutí o tomto zastavení. Teprve poté banka uvolní zablokované účty.

V případě, že peněžní ústav nesplní svou zákonnou povinnost, může se správce daně domáhat poddlužnickou žalobou náhrady škody, a to na částku, na kterou by měl nárok, kdyby peněžní ústav postupoval správně. Správce daně musí prokázat, že peněžní ústav nepostupoval tak, jak mu ukládal zákon. Další rozhodnou podmínkou je, zda na účtu dlužníka byly prostředky postačující alespoň k částečnému uspokojení pohledávky správce daně.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [10 otázek pro ... Jana Jiráčka](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Prokazování dostupnosti technického vybavení při zadávání veřejných zakázek - limity sdílení technického vybavení](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)